



## Haydom Lutheran Hospital – Tanzania

### Trygg medisin gjennom partnerskap med norske sykehus

#### **Visjon og motto:**

Å sørge for hele mennesket med dets fysiske, mentale, sosiale og åndelige behov gjennom et holistisk menneskesyn der man ser at alle mennesker hører hjemme i en større sammenheng. Derfor har Haydom sykehus tatt imot utfordringene innen helse og miljøet rundt sykehuset og engasjert seg i bygging av skoler, veier, broer, kirker, politistasjon, og vann og jordbruks prosjekter. Haydom sykehus ønsker å bidra til fattigdomsbekjempelse, redusere sykdomsbyrden, bygge og opprettholde institusjonell kompetanse for både HLH og dets partnere og fremme samarbeid og partnerskap med institusjoner som har felles visjoner og mål. **Sykehusets motto har siden begynnelsen vært fra Efeserne 1:14 – ”Til Hans pris og ære”**



#### **Historikk:**

Haydom sykehus ble offisielt åpnet den 15de januar, 1955. De første pasientene kom allerede mye tidligere og var blitt overfalt av en leopard, slik at utstyr måtte pakkes opp fra kassene for å få sydd de sammen igjen. Den første legen var Dr. Olaf Olsen, Sykehuset ble bygget i et område der det kun bodde en familie ved oppstarten. Men den daværende engelske protektorat regjeringen ba Norsk Luthersk Misjonssamband om å bygge på Haydom platået. Byen med omegn har i dag vokset slik at folketallet i dag er ca 30000. Fra 1963 har sykehuset vært eid og drevet av den lokale kirken ved Mbulu Bispedømme av "The Evangelical Lutheran Church of Tanzania – ELCT" og vært en del av myndighetenes nasjonale helseplan. Sykehuset hadde fra begynnelsen av 50 senger. Det ble utvidet til 400 senger under ledelse av nå avdøde Dr. Ole Halgrim Evjen Olsen over en periode fra 1961-2005. Sykepleie og jordmorskolen ble åpnet i 1982 og er 4 årig (ca 180 studenter). Sykehuset har gjennom årene fått økonomisk hjelp fra mange internasjonale organisasjoner i flere land.



#### **Aktiviteter:**

I dag har sykehuset en førsteopptaks befolkning på ca 350,000 og et referanse område på ca 2,2 millioner, ca 400 senger og 600 ansatte. Rundt 40 personer av sykehuset sitt personale er til enhver tid til videre utdanning. Der er avdelinger for kirurgi, indremedisin, barn (Lena Ward), kvinneklinikk med fødeavdeling, tuberkulose, fysioterapi, øye, røntgen, operasjonsavdeling, laboratorie, poliklinikk, tannlege, forskning, psykiatri med spesial programmer på epilepsi og rusavhengighet (Amani Ward), pastorale tjenester, diabetes, HIV/AIDS med behandling og forebyggende landsby/skole program (75 landsbyer), Mor og barn klinikk (27 mobile utstasjoner) med svangerskapsomsorg (inkludert HIV/AIDS omsorg for gravide) og vaksinasjons og oppfølgings program for barn og mødre. Av støtte funksjoner er der administrasjons og regnskaps kontor, snekker og mekanisk verksted med tilleggs ansvar for jordbruk





og ambulansetjenester, vaskeri, bibliotek, intravenøs produksjons seksjon, systue, medisinske arkiver (brannsikre), likhus med avkjølte seksjoner, grønnsaks hage, bokhandel, melkeproduksjon og internet tjenester. 3 helsesentre med tilhørende mor og barn utstasjoner (9 steder) drives også av HLH. Haydom området er det eneste stedet der alle 4 hoved språkgruppene i Afrika møtes. Med utgangspunkt i dette drives det et stort kultur program.

I 2008 var der ca 4600 fødsler, 16635 innleggelses, 60508 polikliniske konsultasjoner, 1665 større og 2118 mindre operasjoner, 130601 laboratorie og 16385 røntgen undersøkelser. Der var 26404 mødre og 85103 barne konsultasjoner og ca 55000 vaksinasjoner i det forebyggende mor/barn arbeidet.

### **Partnerskap og økonomi:**

Tanzania er et av verdens fattigste land. Staten bruker ca 6-9 dollar per person per år på helse, og HLH kan ikke regne med å få noe tilleggsstøtte utover de ca 7% i budsjett støtte hvert år. Den finansielle støtten til sykehuset kommer ellers hovedsakelig fra Den norske ambassaden i Dar es Salaam, Stiftelsen Haydoms venner, trekkordning ved Sørlandet Sykehus HF, og gaver. Sykehuset søker å bygge sin kompetanse både på det faglig medisinske, det utdanningsmessige og det utstyrmessige ved partnerskap med Fredskorpset, universiteter, høyskoler og organisasjoner fra flere land. Hvert år kommer studenter fra alle typer fagområder for å ta deler av praksisen på Haydom. I tillegg er der mange enkeltpersoner som bidrar med sin kompetanse, noe sykehuset verdsetter høyt.



### **Medisinsk teknisk partnerskap:**

Sykehuset har behov for medisinsk teknisk utstyr og kompetanse til å sette det opp og vedlikeholde det. Et eksempel er da AHUS flyttet, så fikk HLH en del utstyr fra dem. Et annet eksempel er CT maskinen som ble installert til 50 års jubileet i 2005 ved hjelp av innsamlede midler og teknisk personell fra Toshiba og flere frivillige personer. De neste store satsningområdene er både en stabil strømforsyning og et oksygensystem som komprimerer oksygen fra luften og sendes ut til avdelingene. Flere frivillige med Ole Petter Bergmann, Kjell Skaar, Øyvind Høyland, Øyvind Solbakken og Magne Øydvin i spissen har gått gjennom alle avdelinger, containere og lagere på Haydom og laget en oversikt over hva som står der av utstyr og i hvilken stand det er. I tillegg har de laget en liste over de umiddelbare behovene som er mest presserende. **Sørlandet Sykehus har gjennom sin partnerskapsavtale med HLH tatt ansvar for å koordinere innkjøp og gaver mht til medisinsk teknisk utstyr.** I tillegg har HLH en avtale mht til transport med VIVAT i Stavanger. HLH ønsker å komme i kontakt med personer som er interessert i å bidra enten med utstyr fra sine respektive institusjoner, kontaktnettverk eller egen kompetanse, både for tilsyn til utstyr og opplæring ved HLH.



### **Dersom du er interessert:**

Ta kontakt med:

a) Medisinsk tekniske spørsmål, pågående prosjekter, informasjon om behov eller eksisterende utstyr: **Ole Peter Bergmann** -epost: [ole.petter.bergmann@sshf.no](mailto:ole.petter.bergmann@sshf.no)

b) Generelle spørsmål: **Sissel Ledang** - epost: [sissel.ledang@sshf.no](mailto:sissel.ledang@sshf.no)

c) Haydom relasjoner, samarbeidsordninger og partnerskap: **Anders Wahlstedt** - epost: [anders.wahlstedt@sshf.no](mailto:anders.wahlstedt@sshf.no)

Besøk også gjerne [www.haydom.no](http://www.haydom.no) for generell informasjon

